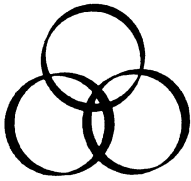

HELIGA TREENIGHETENS DAG

DIES SANCTA TRINITATE

Text Joh 15:1–9. Predikan av komminister Lars Borgström, LFS, Uppsala

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Låt oss be:

*O Fader vår barmhärtig, god som oss till dig vill kalla
Och stänka oss med Kristi blod, som rena kan oss alla,
Låt komma, Gud, till oss Ditt ord, det heliga och klara,
Låt det i mörkeret på vår jord en ledare oss vara,
att vi ej vilse fara. Amen.*

Jesus framställer sig själv i denna liknelse som den sanna vinstocken, sin himmelske Fader som vingårdsmannen och lärjungarna som grenarna. Det är Heliga Trefaldighets dag idag. Fadern och Sonen nämns uttryckligen i Jesu liknelse. Den helige Ande nämns inte som person, men Hans verk finns med. Jesus talar nämligen om det Ord som Han har talat till lärjungarna och som de blivit renade genom (v 3) och varigenom de kan förbli i Honom (v 7). Med detta Ord kommer den Helige Ande till människorna och verkar på deras hjärtan. ”De ord som jag har talat till er”, säger Jesus, ”är Ande och liv” (Joh. 6:63). Alla tre gudomspersoner i den heliga Treenigheten finns alltså med i Jesu tal till oss idag.

VINGÅRDEN

Ett förhållande, som vi skall ha med i tankarna då vi hör denna liknelse, är att Israel i Jes. 5:1-6 liknas vid en vingård. Lärjungarna, som alla andra judar vid denna tid, var sedan barnsben uppövade till en omfattande och mycket grundlig kunskap i de heliga Skrifterna. När de hörde Jesus tala om att Gud Fadern som en vingårdsman styrdes deras tankar genast till sången om vingården i Jesajas bok.

I denna sång liknas Israel vid en vingård. Herren hade på allt sätt skött om sin vingård och gett sin plantering den allra bästa tänkbara vård och skötsel. Hans omvårdnad skildras i vackra, poetiska ord:

”Nu vill jag sjunga om min älskade, min älskades sång om hans vingård: Min älskade hade en vingård på en bördig bergskulle. Han grävde upp den och rensade den från stenar och planterade där ädla vinstockar. Han byggde ett vaktorn mitt i den och högg ut ett presskar. Sedan väntade han att den skulle bära äkta druvor, men den bar vilddruvor” (Jes. 5:1-2).

Israel bar inte de druvor Herren förväntade sig, därför att de inte ville omvända sig. Den onda, av synden fördärvade människonaturen kan inte annat än bära vilddruvor. Det är inte så att vissa människor bär god frukt och andra dålig frukt. Alla människor bär dålig frukt eftersom hela människosläktet är fördärvat (Rom. 3:9-18, 23). Ett dåligt träd kan inte bära annat än dålig frukt (Matt. 7:17-18). Det finns bara *en enda* som bär god frukt och det är Han om vilken det heter: ”Men ett skott skall skjuta upp ur Isais avhuggna stam, en telning från hans rötter skall *bära frukt*” (Jes. 11:1).

Denne telning, Jesus Kristus, är alltså den ende som bär god frukt, äkta druvor. Men genom att vara i Honom genom trons förening, bär också lärjungen frukt. Då kan Jesus utföra sitt goda verk genom lärjungen, liksom trädet bär frukt genom sina grenar.

MÄNNISKAN ÄR DÖD I SIG SJÄLV

Människan är av naturen andligt död och står under Guds vrede (Ef. 2:3, Kol. 2:13). Men Gud vill att alla människor skall bli frälsta (1 Tim. 2:4) och har därför sänt sin Son som gett sitt liv för mänskligheten. Detta är den största kärleken. ”Ingen har större kärlek än att han ger sitt liv för sina vänner”, säger Jesus lite senare i samma tal (Joh. 15:13).

För att denna kärleksgärning skulle bära frukt, till Guds rike bärgade människor, utvalde Jesus sina första lärjungar till det heliga apostlaämbetet, vilket är en av utväljandets innebörder i v 16 (jfr Luk. 6:13, 1 Kor. 12:28, Ef. 4:11), i fortsättningen av Jesu tal som börjar med vinträdsliknelsen. Jesus hade renat sina lärjungar genom sitt Ord (v 3) och nu skulle dessa snart, efter Jesu fullbordade verk och utsändande av dem (Matt. 28:18-20), genom samma Ords predikan bära frukt (v 16).

Människan kan dock säga ”nej” till Guds erbjudna nåd. Det var detta Israel hade gjort, Gud är långmodig och väntar länge efter vår omvändelse, men det finns till sist en gräns också för Guds tålmod. Till slut säger Han i sången om sin vingård:

”Jag vill nu låta er veta vad jag skall göra med min vingård: Jag skall ta bort stängslet, och den skall bli ödelagd. Jag skall bryta ner muren, och den skall bli nertrampad. Jag skall ödelägga den, ingen skall beskära den eller gräva i den. Men tistel och törne skall komma upp, och jag skall befälla molnen att inte låta det regna på den” (Jes. 5:5-6).

Så fruktansvärt tragiskt! Men så går det när man trotsar Herrens bud och är ohörsam gentemot Hans Ord.

Så går det också för dem som för en tid varit lärjungar, men sedan avfallit – inte förblivit i vinstocken Jesus. De kastas ut och ”torkar bort, och man samlar ihop sådana grenar och kastar dem i elden, och de bränns upp” (v 6), d.v.s. de kastas i helvetet.

JESUS GER OSS LIVET

Hur skall då en människa, som antingen aldrig varit inympad eller inte är det längre, förenas med den sanna vinstocken? När en gren skall inympas tar vingårdsmannen (jfr Gud Fadern i v 1) och snittar både stammen och den gren som skall inympas. Den livgivande saven måste rinna ut från stammen in i grenen. Två snittytor behövs.

Fadern slog sin Son på korset (Matt. 26:31) och snittade därmed upp dennes sida, varur blodet rann (jfr Joh. 19:34). Frälsningen står i och med detta öppen för varje människa (1 Joh. 2:2). Det tragiska är dock att ingen människa vill komma, *ingen finns som söker Gud* (Rom. 3:11). Människan är av naturen högmodig och självbelåten och tror sig inte behöva någon förlåtelse eller frälsning. Men får Guds Ande komma till tals med henne, skall Han överbevisa henne om hennes synd (Joh. 16:8-9). Genom lagens dom till helvetet snittar Gud henne, sårar henne i hennes hjärtas grund, och hon är då beredd att låta sig inympas i stammen och få del av dess sav som är Guds Sons blod, vilket renar oss från all synd (1 Joh. 1:7).

Den som livnär sig, dricker, av Jesu på korset utrunna blod äger livet, den som inte gör det saknar livet (Joh. 6:53-54) och Guds vrede blir kvar över honom (Joh. 3:36). Att förbli i Jesus (v 4) är alltså att genom tron sätta hela sitt hopp till den blodiga försoning Han åstadkommit.

Låt oss be:

Herre Gud, himmelske Fader! Vi syndare bekänner, att vi måste dö i synden, då det, som är fött av kött, är kött och inte kan se ditt rike. Men vi ber dig: Sänd oss din Helige Ande och gör oss till nya människor, så att vi vågar tro på våra synders förlåtelse, som blivit oss tillsagd i dopet. Låt oss dagligen växa till i kärlek till vår nästa och till sist få en evig salighet.

Amen.

